

PRESSMEDDELANDE
2007-11-26

Oacceptabla förhållanden bakom vår mobila värld

Nya rapporter visar att företagen inte tar ansvar för metallerna de använder

50 000 barn och ungdomar uppskattas arbeta i Katangas gruvor i Kongo-Kinshasa. En stor del av metallen kobolt som de bryter hamnar i bärbar elektronik, som mobiltelefoner, laptops och MP3-spelare som säljs i Sverige. I Sydafrika har lokalbefolkningar tvingats lämna sin mark utan skälig kompensation, för att ge plats åt gruvor som levererar platina åt dataindustrin. Det visar nya rapporter som släpps idag.

– Tillsammans med åtta andra europeiska organisationer uppmanar vi företag som Sony Ericsson, Nokia, Apple och Nintendo att börja hantera de etiska och miljömässiga risker som är kopplade till metallerna de använder i sina produkter, säger Annika Torstensson på Fair Trade Center.

En ny rapport från organisationen SwedWatch visar att cirka en fjärdedel av världens kobolt används i laddningsbara batterier som ingår i mobiltelefoner, datorer, MP3-spelare, videokameror, digitalkameror och spel. Merparten av kobolten kommer från gruvor i Zambia och Kongo-Kinshasa, där invånarna berättar om den miljöförstöring som orsakar hälsoproblem och förlust av odlingsbar mark. Under 2005 omkom 80 människor inom Zambias gruvindustri.

I Katanga i Kongo-Kinshasa uppskattas en tredjedel av alla som arbetar med gruvdriften vara mellan 7 och 18 år gamla. De arbetar oftast utan skyddsutrustning och lever därför både ohälsosamma och riskfyllda liv.

– Bristen på tillräcklig skyddsutrustning och säkerhetsanordningar i såväl Zambia som Katanga visar hur lågt gruvarbetarnas liv värderas av många gruvföretag och dessa länders regeringar. Det finns dock relativt stora skillnader mellan gruvföretagen. Därför skulle det vara möjligt för elektronikföretagen att välja de bästa leverantörerna om de vill det, säger Sara Nordbrand, researcher på SwedWatch.

Platina och palladium, som används i hårddiskar, mobiltelefoner och platt-tv-apparater, bryts i Sydafrika där företaget Anglo Platinum är den största aktören. Nederländska organisationen SOMO avslöjar i sin rapport att 7 000 människor fördrivits från sina hem för att ge plats åt företagets gruvor. Ytterligare 10 000 människor riskerar att gå samma öde till mötes.

Metallpriserna har skjutit i höjden på senare år, men många gruvarbetare i Afrika har inte fått ta del av vinsten. Rapporterna visar att lönerna ofta inte täcker arbetarnas grundläggande behov. Detta gäller särskilt den inhyrda arbetskraft som blir allt vanligare i världens gruvor. Utsläpp och avfall förstör miljön i länder som har svaga miljölagar och dålig kontroll av gruvbolagen. Gruvdriften genererar välbehövliga inkomster till fattiga länder, men döds- och olyckssiffrorna är nedslående höga.

Trots att metaller utgör nödvändiga delar av produktionen av konsumentelektronik har hittills inget av de marknadsledande producenterna arbetat med dessa frågor i någon nämnvärd utsträckning. Därför uppmanar det nybildade nätverket makeITfair, där SwedWatch, Fair Trade Center och Svenska kyrkan ingår, företagen att börja inkludera denna del av leverantörskedjan i sitt etik- och miljöarbete.

– Industrin som helhet är en betydande konsument av en rad metaller, och undersökningarna visar att metallerna ofta utvinns i högriskländer som Kina, Ryssland och olika länder i Afrika. Vi vill därför att elektronikföretagen undersöker sin leverantörskedja och noga analyserar riskerna för att se hur de kan bidra till en förändring”, säger Gunnel Axelsson Nycander, policyhandläggare på Svenska kyrkan.

Läs rapporterna på www.swedwatch.org

Kontakter:

Sara Nordbrand, rapportförfattare och researcher på SwedWatch, tel: 08-602 89 50 eller 0708-87 31 44.

Gunnel Axelsson Nycander, policyhandläggare på Svenska kyrkan, tel: 018-169425 eller 070-204 10 02.

Annika Torstensson, projektansvarig på Fair Trade Center, tel: 08-643 43 64, 0732-46 41 51.

makeITfair är ett treårigt projekt med målsättningen att öka medvetenheten bland allmänheten om utvecklingsfrågor kopplade till produktionen av konsumentelektronik. Projektet finansieras till största delen av Europeiska unionen och leds av nio organisationer runt om i Europa; SOMO, Germanwatch, Verbraucher Initiative, FinnWatch/Finnish Association for Nature Conservation, Karat, IRENE, SwedWatch, Svenska kyrkan och Fair Trade Center. Läs mer på www.makeitfair.org

